

Швець Алла Григорівна

Науковий керівник: Іонаш Ірина Владиславівна

Вінницький національний аграрний університет, Україна

**ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПЛАТФОРМ ПРОГРАМ «1С:
БУХГАЛТЕРІЯ» ТА «ПАРУС - БУХГАЛТЕРІЯ»**

Нові економічні відносини проникають у всі сфери виробничої діяльності підприємств України, суб'єкти господарювання інтенсивно переходять на ринкові механізми. У таких умовах першочерговими завданнями підприємств є заняття лідируючого положення на ринку, підвищення ефективності роботи персоналу, створенні оптимальної структури управління. При цьому однією з важливих проблем залишається удосконалення бухгалтерського обліку, звітності та контролю, основним напрямком якої є їх автоматизація із застосуванням різних засобів обчислювальної техніки та автоматизованих інформаційних систем обліку.

Застосування комп'ютерних технологій у бухгалтерському обліку значно підвищує продуктивність праці бухгалтерів, підвищує оперативність обробки даних і вірогідність ділової інформації, сприяє прийняттю більш об'єктивних фінансових й управлінських рішень. Автоматизація процесу обліку дає можливість економити підприємству свій час і кошти. Саме це і зумовлює актуальність обраної теми, оскільки організація бухгалтерського обліку в умовах його комп'ютеризації залежить у першу чергу від реалізованого на відповідних технічних засобах програмного забезпечення, вибір якого є найважливішим моментом у створення комп'ютерних систем бухгалтерського обліку (КСБО), оскільки відповідає вибору форми обліку на підприємстві.

Вагомий внесок у дослідження питань автоматизації обліку на українських підприємствах зробили такі вітчизняні вчені як: С. Івахненко, В. Шквира, А. Загородній, О. Височана, В. Муравський, А. Олійник та ін.

Для того, щоб не помилитись у виборі бухгалтерської програми, необхідно зробити порівняльний аналіз програм, які є на ринку. Першим кроком для порівняння можливостей наявних програмних продуктів є проведення їхньої класифікації. Це дуже важливий етап в організації комп'ютеризованого обліку: тільки після поділу програмного забезпечення на групи за певними критеріями можна формулювати вимоги до програм і порівнювати їхні функціональні можливості [1].

В ринкових умовах господарювання автоматизація процесу обліку дає можливість економити підприємству свій час та кошти, а головне своєчасно приймати ефективні управлінські рішення. На ринку програмних продуктів представлено широкий спектр програм по автоматизації бухгалтерського обліку, найпоширенішими з яких і найбільш адаптованими до української системи ведення обліку є пакети 1С: "Підприємство" та "Парус - Підприємство".

Тому, наведемо порівняльну характеристику їх модулів: модуль «ПАРУС – Бухгалтерія» та модуль «1С: Бухгалтерія».

Програма "ПАРУС - Бухгалтерія" - один з модулів, що входять до складу програмного продукту "Парус - Бюджет для Windows" (або "Парус - Підприємство для Windows").

Модуль «Парус-Бухгалтерія» призначений для автоматизації ведення бухгалтерського обліку в бюджетних установах будь-якого рівня.

Він забезпечує: формування повної і достовірної інформації про фінансово-господарської діяльності, для потреб внутрішніх і зовнішніх користувачів та контрагентів; реєстрацію первинних документів, які є підставою для обліку, зберігання та переміщення грошових коштів або матеріальних цінностей; відображення на рахунках бухгалтерського обліку операцій, що здійснюються на підставі документів, в т.ч.: ведення обліку господарських операцій в хронологічному порядку з відображенням руху коштів на синтетичних рахунках (субрахунках) та рахунках аналітичного обліку; ведення обліку основних засобів в інвентарній картотеці з

розрахунком по них амортизації, відображення операцій з інвентарними об'єктами в журналі обліку господарських операцій; ведення обліку товарно-матеріальних цінностей по місцях зберігання в розрізі матеріально-відповідальних осіб; ведення обліку розрахунків з дебіторами та кредиторами та ін; підготовку внутрішніх документів за фактами фінансово-господарської діяльності за певний обліковий період, в т.ч. періодичну звітність по руху коштів, у вигляді численних звітів (оборотні відомості, Головна книга і Касова книга, звіти по журналах операцій, та ін.), підготовку річної, квартальної, місячної звітності бюджетної установи [3].

У цьому модулі реалізовані облікові реєстри для обліку всіх видів первинних документів та облікової інформації, ведення яких передбачено нормативними документами, що регулюють ведення бухгалтерського обліку.

Програма "ПАРУС - Бухгалтерія" має інтуїтивно зрозумілий інтерфейс, всі функціональні можливості згруповані за принципом приналежності до ділянок бухгалтерського обліку. Завдяки широкому набору функціональних можливостей цей модуль дозволяє повністю автоматизувати: облік операцій з санкціонування витрачання бюджетних коштів; облік лімітів бюджетних зобов'язань; контроль не перевищення прийнятих бюджетних зобов'язань над лімітами; урахування державних і муніципальних контрактів; контроль виконання кошторисних призначень; облік фінансових активів (операцій з грошовими коштами); електронну взаємодію з відділеннями Державного казначейства; облік касового виконання за бюджетною та позабюджетній діяльності; облік витрачання коштів на особових та розрахункових рахунках, формування банківських документів; облік розрахунків готівкою з деталізацією за джерелами, формування касових документів; облік розрахунків з постачальниками і підрядчиками; залік авансів; адміністрування доходів; облік розрахунків з підзвітними особами; облік не фінансових активів; автоматичний розрахунок амортизаційних нарахувань. А також: облік грошових документів та бланків суворої звітності, розрахунків з бюджетом; облік розрахунків з податків на прибуток, ПДВ; інші [3].

Будучи одним з лідерів на українському ринку інформаційних технологій, Корпорація ПАРУС пропонує сьогодні нове рішення - ПАРУС-ON-LINE, яке об'єднує облікові та управлінські можливості «Паруса 8.xx» у поєднанні із комунікаційними можливостями Web-технологій для поетапного переведення бізнесу на рейки нової Інтернет-економіки XXI століття.

ПАРУС-ON-LINE - це подальший розвиток Комплексної системи автоматизації фінансово-господарської діяльності, що дозволяє розсунути межі інформаційної системи за межі одного офісу або підприємства, передати частину бізнес-функцій постачальникам і покупцям, знизити транзакційні витрати, пов'язані з введенням та передачею інформації, а також дає змогу організувати бізнес таким чином, що в базі даних компанії постачальники зможуть самостійно реєструвати свої пропозиції з матеріальних ресурсів, а споживачі - свої замовлення на готову продукцію. Тобто, за допомогою стандартного Web-браузер кожен користувач працює тільки з тією інформацією і тільки з тими бізнес-функціями, які відповідають його правам доступу [6].

Також, нововведенням Корпорації ПАРУС є створення автоматизованої системи ведення сільськогосподарського обліку Smart Village.

Система «Розумне село» є єдиною, здатною до масштабування та адаптації, інформаційною системою, що призначена для автоматизації діяльності сільських і селищних рад по веденню управлінського обліку, статистичного обліку землі, нерухомості, транспорту, свійських тварин і худоби; бухгалтерського та податкового обліку у відповідності до норм законодавства України.

Будучи єдиним і основним засобом внесення, обробки і аналізу інформації, система має єдиний інтерфейс для всіх своїх розділів. Це надає персоналу можливість швидко адаптуватися при переході між блоками системи і значно скоротити час, потрібний для навчання роботи із системою.

На сьогодні, дана система являється єдиною системою, що постачається на території України та не має подібних закордонних аналогів.

Система «Розумне село» складається із таких розділів:

- Відомості про домогосподарство;
- Відомості про членів домогосподарства;
- Відомості про худобу в домогосподарстві;
- Відомості про будівлі;
- Відомості про земельні ділянки;
- Облік і контроль сплати податків на землю;
- Бухгалтерський облік у господарстві;
- Відомості про сільськогосподарську техніку в домогосподарствах;
- Розділ РАГЗу;
- Звіти в програмі;
- Довідки в програмі.

Всю інформацію із системи «Розумне село» можливо відсортувати за певними ознаками та представити її в деякому електронному форматі [6].

Однак в Україні більш широкого розповсюдження набула програма "1С: Підприємство 7.7" та нова версія цієї програми "1С: Підприємство 8.0" завдяки своїм новим додатковим можливостям.

"1С: Бухгалтерія 7.7" - універсальна програма масового призначення для автоматизації бухгалтерського обліку. Вона являє собою компоненту "Бухгалтерський облік" системи програм "1С: Підприємство 7.7" з типовою конфігурацією. Компонента "Бухгалтерський облік" дозволяє реалізувати будь-яку схему обліку і може використовуватися як автономно, так і спільно з іншими компонентами "1С: Підприємства 7.7". Типова конфігурація є готовим рішенням для автоматизації більшості ділянок бухгалтерського обліку [2].

У комплект поставки входить конфігурація, призначена для обліку в госпрозрахункових організаціях. Для ведення обліку в установах і організаціях, що перебувають на бюджеті, призначена поставляється окремо,

конфігурація "Для бюджетних організацій". "1С: Бухгалтерія 7.7" може також використовуватися з іншими (спеціально створеними) конфігураціями.

Даний пакет дозволяє автоматизувати ведення всіх розділів бухгалтерського обліку: операції по банку і касі; основні засоби та нематеріальні активи; облік матеріалів; облік товарів та послуг; облік виробництва продукції; облік валютних операцій; розрахунки з покупцями і постачальниками; розрахунки з підзвітними особами; облік розрахунків по заробітній платі з працівниками, нарахування ПДФО і ЕСН; розрахунки з бюджетом інші розділи обліку.

"1С: Підприємство 7.7" (Мережева версія). Даний продукт призначений для одночасної роботи з "1С: Підприємством" декількох користувачів в єдиній інформаційній базі. Також на сьогодні розроблена версія програми з українським інтерфейсом.

"1С: Підприємство 8.0" - остання версія технологічної платформи фірми "1С", на основі якої розробляються прикладні рішення по автоматизації діяльності компаній.

При розробці нової платформи "1С: Підприємство 8.0" був узагальнений багаторічний досвід вживання на ринку версії 1С: Підприємство 7.7, проаналізовані міжнародні методики управління підприємством (MRP, MRP II, CRM, SCM, ERP, ERP II і ін.), а також враховані всі побажання партнерів і клієнтів фірми 1С. Система програм, що в результаті зарекомендувала себе, була доповнена рядом нових можливостей, які дозволяють значно розширити спектр прикладних задач, вирішуваних при автоматизації середніх і крупних підприємств[2] .

Нова версія системи "1С:Підприємство 8.0" ознаменувала істотний розвиток відомої платформи. Основні напрями розвитку нової версії: підвищення масштабованості роботи системи, включення принципово нових можливостей щодо аналізу та пошуку інформації, підвищення зручності адміністрування системи. Важливо зазначити, що прикладні рішення, розроблені в "1С:Підприємстві 8.0", можуть використовуватися з версією

платформи 8.1 без переробки конфігурації. Оскільки нова версія не має істотних відмінностей при роботі з нею, користувачам не треба буде перенавчатися. А ось що зроблено для зручності користувачів:

- Режим очікування підключення до інформаційної бази.
- Перезапуск клієнтської програми. При виникненні критичних помилок, що перешкоджають продовженню роботи користувач може самостійно перезапустити програму.
- Створення списків загальних інформаційних баз.
- Широка інтеграція з Microsoft Office. Табличний документ, створений у версії 8.1, зможе зберігатися у форматі Excel 97.
- Копіювання числових даних. Реалізовано можливість копіювання через буфер обміну числових даних "1С:Підприємства 8" у калькулятор, в MS Excel.
- Встановлення часу. Можливість встановлення часу, яка раніше була тільки у документів, тепер реалізована для завдань і бізнес-процесів.
- Інтерактивне перепроведення документа. Користувач зможе стежити за ходом виконання проведення документа й оцінювати час, що залишився до завершення операції, завдяки інформації про дату і час оброблюваного документа, яка виводиться на панелі стану.
- Збереження змін. При завершенні роботи системи "1С:Підприємство 8.1" завжди буде запропоновано зберегти зміни, якщо це не було зроблено під час роботи з програмою [4].

Програмний продукт «1С:Бухгалтерія 8 для України» включає технологічну платформу «1С:Підприємство 8» і конфігурацію (прикладне рішення) «Бухгалтерія для України». Правила ведення обліку налаштовані саме в конфігурації.

Вона призначена для автоматизації бухгалтерського й податкового обліку, включаючи підготовку обов'язкової (регламентованої) звітності, в організаціях, що здійснюють будь-які види комерційної діяльності відповідно до діючого законодавства України.

Дана платформа забезпечує рішення всіх завдань, що стоять перед бухгалтерською службою підприємства, якщо бухгалтерська служба повністю відповідає за облік на підприємстві, включаючи, наприклад, виписку первинних документів, облік продажів і т.д. Дане прикладне рішення також можна використовувати винятково для ведення бухгалтерського й податкового обліку, а завдання автоматизації інших служб, наприклад, відділу продажів, вирішувати спеціалізованими конфігураціями або іншими системами.

До складу пакету включений план рахунків бухгалтерського обліку, склад рахунків якого, організація аналітичного, валютного, кількісного обліку на рахунках відповідають вимогам законодавства по веденню бухгалтерського обліку й відображенню даних у звітності. При необхідності користувачі можуть самостійно створювати додаткові субрахунки й розрізи аналітичного обліку.

За допомогою «1С: Бухгалтерії 8 для України» можна вести бухгалтерський і податковий облік господарської діяльності декількох організацій. Облік по кожній організації можна вести в окремій інформаційній базі. У той же час вона надає можливість ведення бухгалтерського й податкового обліку декількох організацій у загальній інформаційній базі (причому в ролі окремих організацій можуть виступати індивідуальні підприємці). Це зручно, якщо господарська діяльність цих організацій тісно пов'язана між собою: можна використовувати загальні списки товарів, контрагентів (ділових партнерів), працівників, складів (місць зберігання) і т.д., а обов'язкову звітність формувати роздільно [2].

В «1С:Бухгалтерії 8» підтримуються наступні схеми оподаткування: загальна система оподаткування (для платників податку на прибуток і податок на додану вартість); спрощена система оподаткування: єдиний податок і податок на додану вартість; єдиний податок без податку на додану вартість; єдиний податок для суб'єктів підприємницької діяльності - фізичних осіб.

Платформа надає користувачу набір стандартних звітів, які дозволяють аналізувати дані по залишкам, оборотам рахунків і по проведеннях у всіляких розрізах. У їхньому числі оборотно-сальдова відомість, шахова відомість, оборотно-сальдова відомість по рахунку, обороти рахунку, картка рахунку, аналіз рахунку, аналіз субрахунків, обороти між субрахунками, зведені проведення, головна книга, діаграма.

В «1С:Бухгалтерію 8 » включені обов'язкові (регламентовані) звіти, призначені для подання власникам організації й контролюючих державних органів, включаючи форми бухгалтерської звітності, податкові декларації, звіти для органів статистики й державних фондів.

Регламентована звітність, що подається в податкові органи, може бути автоматично експортована у формат, затверджений наказом ДПА від 19.08.2005 №351 (у файли з розширенням XML). Так звані «схеми» (файли з розширенням *.xsd), по яких відбуваються формування файлів XML з даними звітів, поставляються й обновляються разом з набором регламентованої звітності [4].

Нова платформа програми включає наступні сервісні можливості: завантаження курсу валют з Інтернету; підготовка листа у відділ технічної підтримки; автоматична перевірка й установка відновлень «1С:Бухгалтерії 8 для України» через Інтернет.

"1С: Бухгалтерія 8" містить засоби для перенесення даних з "1С: Бухгалтерія 7.7", а також з конфігурації "Спрощена система оподаткування" системи програм "1С: Підприємство 7.7".

У порівнянні з попередньою базовою версією "1С: Бухгалтерія 7.7", нова програма значно перевершує її по функціоналу і має ряд істотних переваг.

Сучасний ергономічний інтерфейс робить роботу бухгалтера максимально зручною та комфортною. Висока автоматизація трудомістких розрахунків полегшує повсякденну роботу бухгалтера, дозволяє уникнути помилок і заощадити час. Застосовується окремий план рахунків податкового

обліку, структура і організація якого наближені до бухгалтерського, що спрощує порівнянність даних податкового і бухгалтерського обліку [4].

Фінальною версією технологічної платформи "1С: Підприємство 8.2" є версія 8.2.9. Механізми нової платформи дозволяють реалізовувати велику кількість різноманітних функцій, які необхідні підприємству. Незважаючи на те, що прикладні рішення тепер містять широкий набір підсистем і функцій, можливості масштабованості системи забезпечують ефективну роботу з такими складними і багатофункціональними прикладними рішеннями.

Нові можливості та зміни версії 8.2 в порівнянні з версії 8.1:

- Управління додатками.
- Сервер і робота із базою даних. Змінено параметри, використовувані за замовчуванням при створенні бази даних IBM DB2, які зменшують кількість читань з диска і збільшують продуктивність операцій з базою даних. Також реалізована підтримка СУБД Microsoft SQL Server, Postgre SQL, IBM DB2, Oracle Database.
- Вбудована мова. Запроваджено нові об'єкти вбудованої мови - Аналіз даних, результати аналізу даних, моделі прогнозу, Будівник звіту аналізу даних та інші. Механізм аналізу даних і прогнозування дозволяє реалізовувати в прикладних рішеннях інструменти для виявлення закономірностей, які зазвичай ховаються за великими обсягами інформації.
- Конфігурування. Запроваджено нові об'єкти конфігурації – Підсистеми, План видів характеристик, Регістр відомостей.
- Вікна в системі можуть мати кілька різних станів (звичайне, вільне, прикріплене і т.д.), якими може керувати користувач.
- Введена можливість перемикання користувацьких інтерфейсів в режимі 1С: Підприємство.
- Робота з формами стала більш функціональною. З'явилася велика кількість нових елементів управління, в тому числі підтримуються

елементи керування Active X, що дозволяють здійснювати зв'язок з іншими додатками.

- Поля, обов'язкові для заповнення, можуть бути відзначені червоною пунктирною лінією, що залучає увагу користувача. Завдяки цьому прискорюється введення даних у великі або незнайомі форми.
- Ввести дані з довідників у формах, можна просто набираючи рядок найменування - це зручно для швидкого введення відомих найменувань. Якщо на введені символи починаються кілька найменувань - система запропонує вибрати з отриманого списку.
- Користувач може вказати кілька умов, за якими інформацію, яка відображається у списку, буде відсортована на екрані.
- Списки можуть мати тепер різне оформлення рядків: інформація може бути виділена кольором тексту, фону, різним шрифтом, і т.д.
- У табличних документах можуть використовуватися угруповання рядків і стовпців. Користувач може розгортати та згорнути угруповання як по-окремо, так і все угруповання одного рівня одночасно.
- З'явився пункт меню «Перейти», який дозволяє переходити до пов'язаної інформації, наприклад, до рухів документа в реєстрі або до підлеглих елементів довідника.
- Ієрархія рахунків не залежить від кодів. Крім цього рахунки можуть бути впорядковані як за кодом, так і по окремому полю «Порядок». Рахунки можуть мати кілька табличних частин для зберігання різних даних, що мають однакову структуру.
- В одному прикладному рішенні може вестися окремий облік не в одному, а в декількох розрізах.
- Завдяки введенню нового об'єкта, - План видів розрахунку, - в прикладному рішенні підтримується декілька списків видів розрахунку.
- Механізм поточного розрахункового періоду більше не існує.

- Звіти стали набагато функціональнішими і працюють швидше завдяки удосконаленому мови запитів.
- Підтримується технологія Active Document. Ця технологія дозволяє редагувати документи візуально (наприклад, Word або Excel) безпосередньо у вікні ІС: Підприємство 8, при цьому елементи призначеного для користувача інтерфейсу (меню, панелі команд і т.д.) замінюються на надані редактором.
- Введено поняття сеансу роботи користувача. Воно використовується для єдиної ідентифікації сеансів для користувачів, що працюють з усіма видами клієнтів.
- Реалізована можливість перезапуску робочого процесу сервера після досягнення встановленого обсягу віртуального адресного простору.
- Реалізовано механізм агрегатів, призначений для підвищення швидкості роботи з великими обсягами даними оборотних реєстрів накопичення для отримання аналітичних звітів у різних розрізах.
- Введена нова методика запису рухів при проведенні документів. При проведенні явно вказується, які набори записів необхідно записувати.
- Реалізовано механізм перевірки заповнення реквізитів, що забезпечує регулярний спосіб опису в конфігурації коректності заповнення даних користувачем.
- Розширено стандартна механіка заповнення об'єктів. Для об'єктів реалізований параметр у процедурі обробки події заповнення "Стандартная Обработка".
- Реалізована можливість роботи механізму аналізу даних на сервері і в зовнішньому з'єднанні.
- Реалізована можливість використання на сервері об'єкта "Оболочка HTML Документа".
- Реалізована можливість управління розбиванням табличного документа на сервері на сторінки, у тому числі і на сервері під управлінням ОС Linux [5].

Як видно, технологічна платформа "1С: Підприємство 8.2" - версія 8.2.9. забезпечує високу гнучкість, налаштування, масштабованість, продуктивність і ергономічність прикладних рішень, підтримує роботу в режимі тонкого і веб-клієнта, роботу користувачів через Інтернет, в тому числі із низькошвидкісними каналами зв'язку, а також враховує сучасні реалії: збільшення середнього масштабу рішень, що будуються на базі 1С: Підприємства, розширення спектру прикладних задач, які вирішуються при автоматизації підприємств, нові технічні умови, в яких функціонує система.

Таким чином, на основі розглянутої порівняльної характеристики можна зробити висновки, що кожна бухгалтерська програма призначена для автоматизація процесу обліку, дає можливість економити підприємству свій час та кошти, а головне своєчасно приймати ефективні управлінські рішення.

Кожна програма має свої переваги та недоліки, свої особливості автоматизації та ведення бухгалтерського обліку. Однак у всіх них єдина мета – спростити роботу бухгалтера шляхом її автоматизації.

Порівнявши модулі «ПАРУС - Бухгалтерія » та «1С: Бухгалтерія», можна зробити висновки, що «1С: Бухгалтерія» є популярнішою та поширенішою, ніж «ПАРУС - Бухгалтерія» і це, як на мене, може бути пов'язане із тим, що це універсальна програма масового призначення для автоматизації бухгалтерського обліку, яка дозволяє вести всі види обліку на будь – якому підприємстві, як за розміром, так і за формою власності не залежно від обраної облікової системи та прийнятих принципів оподаткування.

Список використаної літератури:

1. Івахненко С.В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту: Навч. посіб. – К.: Знання-Прес, 2007. – 349 с.
2. Комягина В.Б. 1-С бухгалтерия в вопросах и ответах. – К.: Тріумф, 2008. – 375 с.

3. Пророчук Ж. А., Журавлєва А. Роль програмного забезпечення в управлінні підприємством // Современные информационные технологии. – 2010. - №1. – С. 18 – 20.
4. Семеренко М.М., Фокін О.К., Сковородько С.В. Автоматизація обліку на підприємствах малого і середнього бізнесу // Соціум. Наука. Культура, Економіка. – 2008. - №3. – С. 23- 25.
5. www.v8.1c.ru/distinct7/indexDevelop.htm
6. <http://parus-zahid.com/ru/products/>